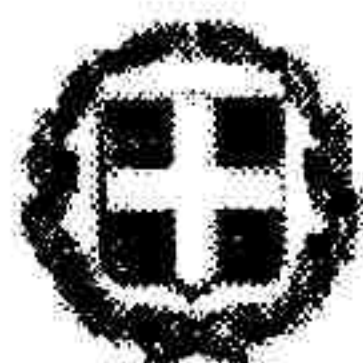

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

17 Ιουλ. 2014

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 16-7-2014

Αρ.Πρωτ. 111586/ΙΗ ΕΞ
93884 ΕΙΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
ΑΝΚΑ

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ : Βουλευτή κ.
- Νικόλαο Ι. Νικολόπουλο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση σε Αναφορά»
ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας: ΠΑΒ 93/17-6-2014.

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό έγγραφό σας, το οποίο κατέθεσε ως Αναφορά ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Ι. Νικολόπουλος, σχετικά με το Σχέδιο Νόμου με τίτλο: «Οργάνωση της νομικής μορφής των Θρησκευτικών Κοινοτήτων και των Ενώσεών τους στην Ελλάδα», σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Στις διατάξεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 13 του Συντάγματος της Ελλάδας- άρθρο το οποίο ανήκει στις μη αναθεωρητέες διατάξεις- ορίζεται ότι: «2. Κάθε γνωστή θρησκεία είναι ελεύθερη και τα σχετικά με τη λατρεία της τελούνται ανεμπτόδιστα υπό την προστασία των νόμων. Η άσκηση της λατρείας δεν επιτρέπεται να προσβάλλει τη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη. Ο προσηλυτισμός απαγορεύεται.3.....4.Κανένας δεν μπορεί, εξαιτίας των θρησκευτικών του πεποιθήσεων, να απαλλαγεί από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων προς το Κράτος ή να αρνηθεί να συμμορφωθεί προς τους νόμους». Σημειώνεται ότι διατάξεις ανάλογου περιεχομένου υιοθετήθηκαν σε όλα τα Ελληνικά συνταγματικά κείμενα, από το 1822 και εντεύθεν.

Επιπλέον, στο άρθρο 18 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Ο.Η.Ε., 10/12/1948), ορίζεται ότι : «Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας. Στο δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται η ελευθερία για την αλλαγή της θρησκείας ή πεποιθήσεων, όπως και η ελευθερία να εκδηλώνει κανείς τη θρησκεία του ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με άλλους, δημόσια ή ιδιωτικά, με τη διδασκαλία, την άσκηση, τη λατρεία και με την τέλεση θρησκευτικών τελετών.».

Επίσης, στο άρθρο 9 της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.) που κυρώθηκε με το Ν.Δ. 53/1974 (ΦΕΚ Α' 256) ορίζονται τα εξής: «1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις την ελευθερίαν σκέψεως, συνειδήσεως και θρησκείας. Το δικαίωμα τούτο επάγεται την ελευθερίαν

αλλαγής θρησκείας ή πεποιθήσεων, ως και την ελευθερίαν εκδηλώσεως της θρησκείας ή των πεποιθήσεων μεμονωμένως ή συλλογικώς δημοσία ή κατ' ιδίαν, δια της λατρείας, της παιδείας και της ασκήσεως των θρησκευτικών καθηκόντων και τελετουργιών. 2. Η ελευθερία εκδηλώσεως της θρησκείας ή των πεποιθήσεων δεν επιτρέπεται να αποτελέση αντικείμενον ετέρων περιορισμών πέραν των προβλεπομένων υπό του νόμου και αποτελούντων αναγκαία μέτρα, εν δημοκρατική κοινωνία, δια την δημόσιαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της δημοσίας τάξεως, υγείας και ηθικής ή την προάσπισιν των δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων.».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2000/C 364/01) : «1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Το δικαίωμα αυτό συνεπάγεται την ελευθερία μεταβολής θρησκεύματος ή πεποιθήσεων, καθώς και την ελευθερία εκδήλωσης του θρησκεύματος ή των πεποιθήσεών του, ατομικά ή συλλογικά, δημόσια ή κατ' ιδίαν, με την λατρεία, την εκπαίδευση, την άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων και τις τελετές.».

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα που κυρώθηκε με το Ν. 2462/1997 (ΦΕΚ Α'25) : «1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει την ελευθερία να έχει ή να υιοθετεί κανείς τη θρησκεία ή την πεποίθησή του, καθώς και την ελευθερία να εκδηλώνει τη θρησκεία ή την πεποίθησή του, ατομικά ή από κοινού με άλλους μέσω της λατρείας, πράξεων ιεροτελεστίας, πρακτικής και διδασκαλίας. 2. Κανείς δεν υπόκειται σε καταναγκασμό, που θα μπορούσε να παρεμποδίσει την ελευθερία του να έχει ή να υιοθετήσει τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις της επιλογής του. 3. Η ελευθερία εκδήλωσης της θρησκείας ή των πεποιθήσεων δεν μπορεί να υπόκειται παρά μόνο σε όσους περιορισμούς ορίζει ο νόμος και είναι απαραίτητοι για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, τάξης και υγείας ή της ηθικής ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων.».

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος ημεδαπού νομοθετικού πλαισίου, ήτοι των διατάξεων του Α.Ν 1363/1938 (ΦΕΚ Α'305), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Α.Ν 1672/1939 (ΦΕΚ Α'123) και του άρθρου 27 Ν. 3467/2006 (ΦΕΚ Α'128) καθώς και των διατάξεων του Β.Δ 20-05/02-06-1939 (ΦΕΚ Α'220), απαιτείται προηγούμενη διοικητική άδεια για την ίδρυση και λειτουργία ναού ή ευκτήριου οίκου, στον οποίο δύναται να ασκηθεί λατρεία από μέλη ετερόδοξων ή ετερόθρησκων θρησκευτικών κοινοτήτων (πλην των πιστών της Ανατολικής Ορθόδοξης του Χριστού Εκκλησίας της Ελλάδας).

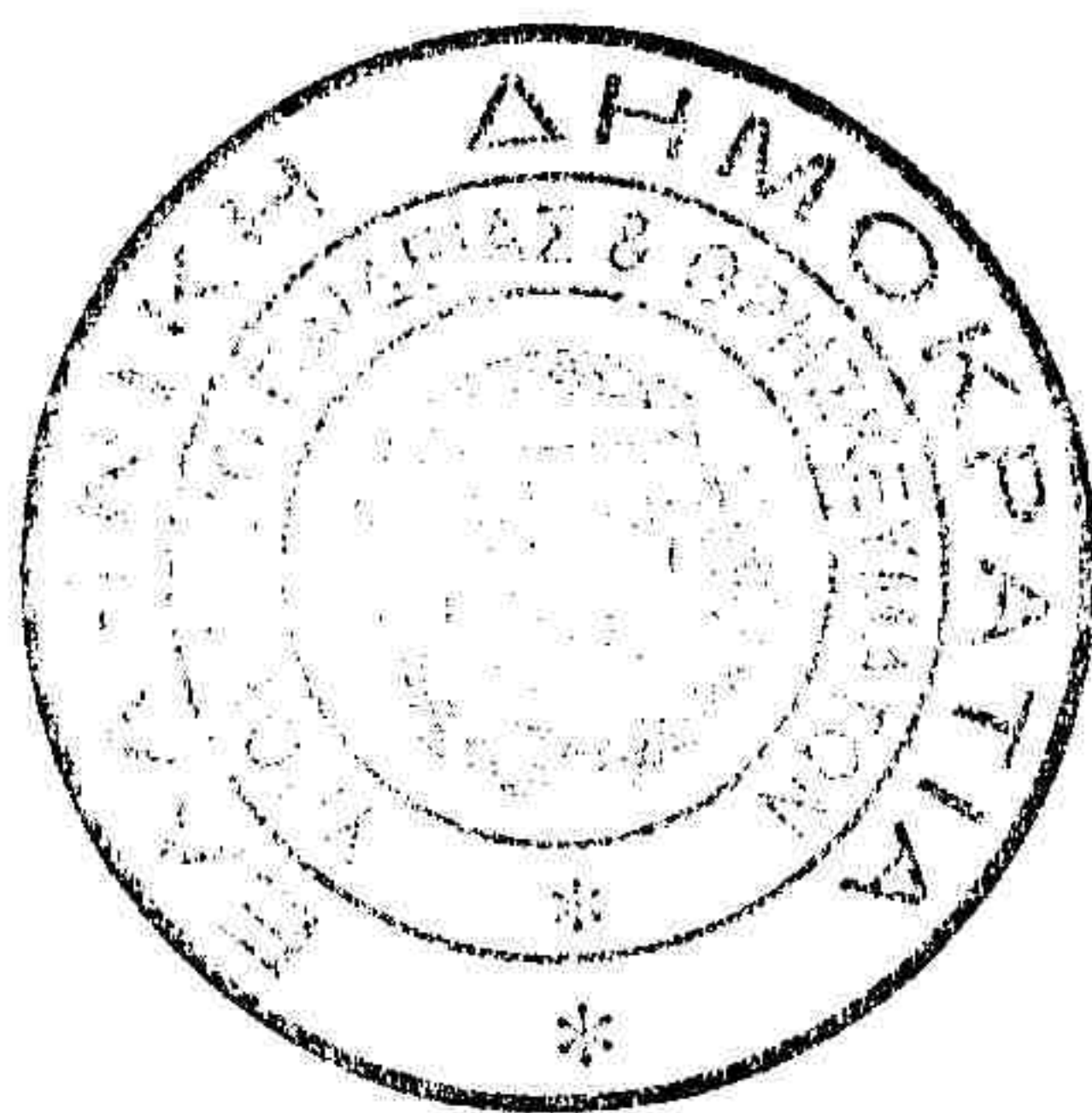
Σύμφωνα με τα παραπάνω ημεδαπά και διεθνή νομικά και δεσμευτικά κείμενα, το ατομικό δικαίωμα στην ανεξιθρησκία είναι απολύτως κατοχυρωμένο και η Ελληνική Πολιτεία διαχρονικά το διασφαλίζει με τα κατάλληλα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα. Στο πλαίσιο αυτού του δικαιώματος εμπεριέχεται και η δυνατότητα των πιστών κάθε γνωστής θρησκείας-ακόμα και μικρών ομάδων (επτά ατόμων)- να ιδρύουν και να λειτουργούν τους αναγκαίους λατρευτικούς χώρους, διαδικασία η οποία, τα τελευταία εβδομήντα πέντε και πλέον έτη, ρυθμίζεται από συγκεκριμένες διατάξεις και εφαρμόζεται από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το εν λόγω νομοσχέδιο δεν εισάγει κάποιο νέο δικαίωμα ούτε μεταβάλλει τις ρυθμίσεις αυτές.

Οστόσο, με το ως άνω νομοσχέδιο εισάγεται για πρώτη φορά η θρησκευτική κοινότητα, ως νομική έννοια, με σαφές περιεχόμενο και συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Θρησκευτική κοινότητα μέχρι σήμερα μπορούν να συμπήξουν ακόμα και ολίγα άτομα – πιστοί της αυτής θρησκείας ή δόγματος, χωρίς να απαιτείται καμία άδεια από τις αρχές. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το περιεχόμενο της συνταγματικά κατοχυρωμένης θρησκευτικής ελευθερίας και τις σχετικές διατάξεις του κοινού δικαίου, αδειοδοτείται η χρήση συγκεκριμένου χώρου ως λατρευτικού (π.χ. ευκτήριος οίκος) και όχι το δικαίωμα του κάθε ατόμου να πιστεύει σε όποια θρησκεία επιθυμεί και να συνεργάζεται με άλλους ομοδόξους για την άσκηση των λατρευτικών καθηκόντων. Η προϋπόθεση του αριθμού των τριακοσίων ατόμων έχει τεθεί προκειμένου να ιδρυθεί θρησκευτικό νομικό πρόσωπο, ήτοι να λάβει μια συγκεκριμένη θρησκευτική κοινότητα τυπική νομική μορφή. Η προϋπόθεση αυτή δεν σχετίζεται με το δικαίωμα μικρότερων θρησκευτικών κοινοτήτων να ιδρύσουν και

να λειτουργήσουν χώρους λατρείας (ναούς, ευκτήριους οίκους), δικαίωμα που έχουν και ήδη ασκούν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (Ν. 1363/1938).

Το δικαίωμα αυτό χορηγείται στις κοινότητες κάθε γνωστής θρησκείας, ήτοι της θρησκείας που δεν έχει κρύφια δόγματα και δοξασίες. Ομάδες πιστών «θρησκειών» ή δοξασιών που δεν φέρουν τα χαρακτηριστικά αυτά (π.χ. σατανιστές), δεν αποτελούν θρησκευτική κοινότητα και δεν δικαιούνται να οργανωθούν υπό τη μορφή του θρησκευτικού νομικού προσώπου. Σχετικά με το Ισλάμ, επισημαίνεται ότι είναι γνωστή θρησκεία και σήμερα στην Ελληνική Επικράτεια υπάρχουν λατρευτικοί χώροι της θρησκείας αυτής, ενώ με πρωτοβουλία και εποπτεία της Ελληνικής Πολιτείας έχει προβλεφθεί η λειτουργία του Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών (Ν. 3512/2006).

Τέλος, στο νομοσχέδιο υπάρχει πρόβλεψη για εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, το οποίο γίνεται αντιληπτό από την εσωτερική-οργανωτική άποψη (συνοδική, επισκοπική), των διάφορων θρησκευτικών κοινοτήτων.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Δ/ση Ετεροδόξων κ' Ετεροθρήσκων
3. Τ.Κ.Ε.